

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **J. T.**, zast. JUDr. Alešem Vídenským, advokátem, se sídlem Sokolská třída 22, Ostrava - Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Magistrát města Ostravy**, se sídlem Prokešovo náměstí 8, Ostrava, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 2. 2007, č. j. 22 Ca 477/2006 - 42,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 2. 2007, č. j. 22 Ca 477/2006 - 42, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 22. 2. 2007, č. j. 22 Ca 477/2006 - 42, odmítl žalobu žalobce na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění soud uvedl, že žalobce považuje za nezákonný zásah správního orgánu vůči sobě zastavení řízení ve věci vydání cestovního pasu, tedy rozhodnutí žalovaného vydané dne 16. 12. 2004 ve správním řízení. Toto jednání žalovaného vůči žalobci však není zásahem ve smyslu § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jde o rozhodnutí správního orgánu, proti němuž mohl žalobce podat žalobu na přezkum rozhodnutí (§ 65 a násl. s. ř. s.). Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem v této věci je podle krajského soudu nepřipustná v souladu s § 85 s. ř. s., protože ochrany se lze domáhat jinými právními prostředky. Soud proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Stěžovatel namítal, že nebyly dány důvody pro odmítnutí žaloby a napadené usnesení je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Stěžovatel uvedl, že v žalobě ze dne 9. 8. 2004 naprosto jasně vznesl své nároky tak, že požádal o vydání rozhodnutí, kterým by bylo uloženo orgánům státní správy vystavit

mu osobní doklady s původním platným rodným číslem, a tím bylo dosaženo pokojného stavu do vyřešení celého sporu, a dále požadoval určení pravosti a platnosti rodného čísla. Stěžovatel namítal nesprávnost závěru krajského soudu o nepřipustnosti žaloby z důvodu, že za nezákonný zásah stěžovatel považoval zastavení řízení ve věci vydání cestovního pasu, tedy rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2004, a zdůraznil, že žaloba byla podána dne 9. 8. 2004. Nevydání pasu stěžovatel napadl samostatnou žalobou. Stěžovatel dále spatřoval nezákonnost postupu krajského soudu v tom, že žalobu proti Ministerstvu vnitra nejprve vyloučil a posléze postoupil Městskému soudu v Praze. Stěžovatel podotkl, že podstata sporu tkví v tom, že po 33 let používal rodné číslo s koncovkou 229 a najednou bez řádného rozhodnutí s právem podání opravného prostředku má rodné číslo s koncovkou 225, a proto není jasné, jaká je jeho identita a jak má vystupovat v právních vztazích, zejména tam, kde je užívání rodného čísla nezbytné. Stěžovatel konstatoval nepřipadnost argumentu soudu o možnosti domáhat se ochrany jinými prostředky, neboť jinými prostředky se ochrany domáhat nemůže, je povinen uvádět rodné číslo v osobních dokladech a jeho žaloba má i preventivní charakter, aby byla další správní řízení provedena řádně. Stěžovatel zdůraznil, že se nedomáhá určení nezákonnosti zásahu, ale rozhodnutí, že jeho rodné číslo má koncovku 229. Stěžovatel uzavřel, že nezná jiný postup, jak se proti takovému nezákonnému zásahu bránit, než podání žaloby, a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přítom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

V kasační stížnosti se stěžovatel dovolává ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle kterého kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobou ze dne 9. 8. 2004 se stěžovatel domáhal předběžného zásahu, aby do řádného rozhodnutí sporu bylo žalovanému uloženo vystavit stěžovateli osobní doklady s původním rodným číslem, dále požadoval vydání rozsudku, že žalovaný je povinen akceptovat žalobci původně přidělené rodné číslo, a náhradu nemajetkové újmy.

Usnesením ze dne 23. 8. 2004, č. j. 23 C 100/2004 - 10, Krajský soud v Ostravě vyloučil první dva žalobní nároky k samostatným projednáním a rozhodnutím. Věc byla dále vedena pod sp. zn. 41 C 34/2004 a předložena Vrchnímu soudu v Olomouci k určení věcné příslušnosti. Vrchní soud věc vrátil s tím, že jde-li o návrh na vydání předběžného opatření, měl být projednán v rámci řízení vedeného u krajského soudu pod sp. zn. 22 Ca 26/2004. Na pokyn vrchního soudu krajský soud následně zjišťoval, zda jde o návrh na předběžnou ochranu orgánem státní správy nebo o návrh na vydání předběžného opatření.

Podáním ze dne 29. 3. 2005 stěžovatel soudu sdělil, že šlo o návrh na vydání předběžného opatření, ale věc vedená původně u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 Ca 26/2004 již byla pravomocně skončena usnesením Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, č. j. 11 Ca 55/2004 - 36. V tomto usnesení soud potvrdil, že dopis České správy sociálního zabezpečení, jímž bylo stěžovateli sděleno „*cosi o přidělení nového r. č., je jen cárem papíru bez opory v zákoně*“.

Krajský soud následně návrh stěžovatele na vydání předběžného opatření založil do spisu sp. zn. 22 Ca 25/2004.

Usnesením ze dne 25. 5. 2006, č. j. 5 Nc 14/2006 - 22, Krajský soud v Ostravě stěžovatele vyzval k doplnění podání tak, že označí žalovaného a uvede, zda se domáhá přezkoumání rozhodnutí správního orgánu, ochrany proti nečinnosti správního orgánu nebo ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu.

V podání ze dne 8. 6. 2006 stěžovatel odkázal na svého právního zástupce a navrhl spojení věci sp. zn. 22 Ca 24/2006 a 5 Nc 14/2006, které spolu velmi úzce souvisí.

Zástupce stěžovatele v podání ze dne 21. 6. 2006 uvedl, že stěžovatel žádá, aby bylo akceptováno jeho rodné číslo s koncovkou 229, a žalobu směřuje proti Ministerstvu vnitra, které má v pravomoci problematiku rodných čísel, a Magistrátu města Ostravy, jež vydává občanské průkazy a cestovní doklady, obsahující rodná čísla. Stěžovatel žádal, aby soud oběma žalovaným uložil, že jsou povinni respektovat a uvádět rodné číslo stěžovatele s koncovkou 229.

Dne 12. 12. 2006 byla věc převedena do rejstříku 22 Ca pod sp. zn. 22 Ca 477/2006. Krajský soud v Ostravě poté usnesením ze dne 13. 12. 2006, č. j. 22 Ca 477/2006 - 37, vyloučil žalobu proti Ministerstvu vnitra k samostatnému projednání a dne 22. 2. 2007 vydal usnesení napadené kasační stížností.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 85 s. ř. s. žaloba (na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu - pozn. soudu) je nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky nebo domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

Krajský soud v napadeném usnesení vycházel z předpokladu, že stěžovatel nezákonný zásah žalovaného spatřoval v tom, že žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 12. 2004 zastavil řízení o vydání cestovního pasu.

Nejvyšší správní soud prostudoval všechna podání stěžovatele obsažená v soudním spisu a zjistil, že stěžovatel v žádném ze svých podání nezmínil, že by nezákonný zásah žalovaného spatřoval v zastavení řízení o vydání cestovního pasu. Tato skutečnost nevyplývá ani z jiných dokumentů obsažených v soudním spisu. Pouze v nepodepsaném podání ze dne 4. 2. 2005, které je založeno mezi přílohami, stěžovatel zmiňuje, že mu úřednice žalovaného rozhodnutím ze dne 16. 12. 2004, sp. zn. Vnitř./1/3701/04/Mus., protiprávně a úmyslně odmítly vydat pas s tím, že řízení zastavily. Toto tvrzení však stěžovatel rozhodně nevyslovil v souvislosti s žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, a nelze proto ani akceptovat závěr krajského soudu, že nezákonný zásah žalovaného spatřuje stěžovatel právě v zastavení řízení o vydání cestovního pasu.

Stěžovateli lze přisvědčit, že žaloba byla podána dne 9. 8. 2004 a již tehdy bylo zřejmé, že stěžovatel usiluje o to, aby soud žalovanému zabránil v užívání rodného čísla stěžovatele s koncovkou 225. Datum podání žaloby předchází vydání zmíněného správního rozhodnutí,

kteře proto rozhodně nemohlo být důvodem podání žaloby, tedy ani namítaným nezákonným zásahem.

Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho rozhodovací činnosti známo (věci vedené pod sp. zn. 4 As 88/2006 a 4 As 4/2008), že stěžovatel napadl zmíněné správní rozhodnutí odvoláním a v dané věci podal rovněž žalobu proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu. Za dané procesní situace je krajně nepravděpodobné, že by stěžovatel - v další fázi řízení zastoupený advokátem - napadl žalobou na ochranu před nezákonným zásahem rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které ke dni podání žaloby ještě nebylo vydáno.

Napadené usnesení tak podle názoru Nejvyššího správního soudu nemůže obstát, neboť nerespektuje předmět soudního řízení vymezený podáními stěžovatele a jeho tvrzení naprosto nepřipustně dezinterpretuje. Nezákonný zásah stěžovatel nespátřuje v rozhodnutí o zastavení řízení o vydání cestovního pasu, proti kterému by bylo možno se bránit jinými prostředky, ale v užívání rodného čísla stěžovatele s koncovkou 225, tj. nikoliv v rozhodnutí, proti kterému by bylo lze brojít žalobou podle § 65 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že nebyly splněny předpoklady pro odmítnutí žaloby, neboť stěžovatelem podaná žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného není nepřipustná ve smyslu § 85 s. ř. s.

Za nesprávný naopak nelze označit postup krajského soudu, který vyloučil žalobu proti Ministerstvu vnitra k samostatnému projednání, neboť z důvodu své místní nepřislušnosti musel tuto žalobu postoupit Městskému soudu v Praze. Tato námítka tedy není důvodná.

Nejvyšší správní soud shledal, že napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 2. 2007, č. j. 22 Ca 477/2006 - 42, je nezákonné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a proto je podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Na krajském soudu nyní bude, aby po posouzení dalších podmínek řízení a odstranění případných vad žalobu stěžovatele věcně projednal vycházející z výše postulovaného závěru, že podaná žaloba není nepřipustná ve smyslu § 85 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. července 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu